

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING BJÖRKÖ FÖRSKOLA

LÄSÅRET 2020-2021

Vår vision

**Vi vill skapa en trygg miljö, där vi visar varandra hänsyn och omtanke.
Alla skall känna ansvar och delaktighet i samvaron med varandra.
Gemenskapen på vår förskola berikas av att vi är olika med olika förmågor.**

Ansvariga för planen

Rektor

- Ansvarar över att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns lika rättigheter och för att motverka diskriminering och kränkande behandling.
- Ansvarar över att verksamheten har en plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- Ansvarar över att adekvata åtgärder vidtas vid diskriminering och kränkande behandling.
- Ansvarar över att åtgärderna dokumenteras och utvärderas.
- Rapporterar händelser till BoU

All förskolepersonal

- Ansvarar för att följa planen mot diskriminering och kränkande behandling och att förankra den i sitt arbete i förskolan och i föräldrasamverkan.
- Ansvarar för det åtgärdande arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.
- Arbetar förebyggande genom att vara goda förebilder och låter förskolans värdegrund genomsyra det dagliga arbetet.
- Planerar verksamheten så att tillfällen för detta samarbete och samspel skapas.
- Dokumenterar kränkande eller misstanke om kränkande behandling enligt kommunens gemensamt framtagna rutiner och dokument.
- Förbereder barnen för att aktivt delta i samhällslivet på demokratiska villkor.
- Tar tillvara och utvecklar barnens förmåga till ansvarskänsla och social handlingsberedskap så att solidaritet och tolerans tidigt grundläggs.

Alla barn

- Har rätt att få stöd och hjälp när de känner sig kränkta.
- Erbjuds att delta i verksamheten på lika villkor och i demokratiska arbetsformer

Vårdnadshavare

- Är informerade om och har möjlighet att påverka arbetet av Plan mot diskriminering och kränkande behandling genom förskolskolrådet.
- Tar kontakt med förskolan vid kännedom om att ett barn blir utsatt för eller utsätter andra för diskriminering eller kränkande behandling.
- Skapar tillsammans med personalen en förskola, där alla barn är trygga, trivs och har en positiv utveckling.

Lagar och styrdokument

FN:s barnkonvention, artikel 2

Skollagen (2010:800)

6 kap.§ Åtgärder mot kränkande behandling

Diskrimineringslagen (2008:567)

2 kap. § 5

Syftet är att skydda barn och elever mot kränkningar

Både diskrimineringslagen och 6 kapitlet i skollagen har till syfte att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Kränkningar av barns och elevers värdighet kan förekomma i form av diskriminering, trakasserier eller genom kränkande behandling.

Bestämmelser i diskrimineringslagen och skollagen förbjuder diskriminering och kränkande behandling. De ställer krav på att verksamheterna bedriver ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter och möjligheter samt för att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling.

Vår plan mot diskriminering och kränkande behandling omfattar både en likabehandlingsplan och en årlig plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Lpfö18

I läroplanen (sid.4) uttrycker värdegrunden det etiska förhållningssättet som ska prägla verksamheten. Omsorg om och hänsyn till andra människor, liksom rättvisa och jämställdhet samt egna och andras rättigheter ska lyftas fram och synliggöras i verksamheten.

Definitioner

Diskriminering

Diskriminering innebär att ett barn missgynnas direkt eller indirekt av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna: *kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder.*

Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande, som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet.

Kränkningar är ofta uttryck för makt och förtryck. En viktig utgångspunkt är att den enskildes upplevelse av kränkning alltid måste tas på allvar.

Kränkande behandling kan vara

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- texter och bilder (teckningar, lappar, brev, e-post, sms, mms, och sociala medier).

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Repressalier

Repressalier är när personalen utsätter ett barn för straff eller annan negativ behandling, på grund av att barnet eller vårdnadshavare har anmält skolan för diskriminering eller berättat att det förekommer trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när ett barn medverkar som t.ex. vittne i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

1. Kön

Mål: Att flickor och pojkar har lika stort inflytande över verksamheten- och lika stort utrymme.

Insatser:

- Vi skall granska vårt arbete utifrån ett normkritiskt perspektiv
- Vi skall fördela ordet och tiden lika mellan flickor och pojkar.

2. Könsöverskridande identitet

Mål: Att alla barn får sina behov respekterade och tillgodosedda och får uppleva sitt eget värde, utveckla sin identitet och känna trygghet i den.

Insatser:

- Vi skall söka kunskap som medvetandegör detta område och bearbeta detta i vårt arbetslag. Detta för att bli medvetna över vårt egna förhållningssätt
- Vi skall fundera över syftet med att göra indelningar i flick- och pojk grupper vid olika aktiviteter. Vi ska öka vårt medvetande kring val av arbetsmetoder, material m.m.
- Vi skall försöka hitta relevant kompetensutveckling.

3. Etnisk tillhörighet

Mål: Att alla barn skall utveckla sina förmågor och bli intresserade av människor från andra kulturer.

Insatser:

- Samtala och läsa berättelser om människor från olika kulturer.
- Ta vara på barns nationella ursprung som traditioner, mat, musik och språk.
- Arbeta med dilemmafrågor.

4. Religion eller annan trosuppfattning

Mål: Att alla oavsett religion eller annan trosuppfattning, bemöts på lika villkor.

Insatser:

- Samtal om olika religioner eller trosuppfattningar ges på ett sakligt, allsidigt och likvärdigt sätt.

5. Funktionsvariation

Mål: Alla barn skall ha samma rättigheter och möjligheter oavsett funktionsvariation.

Insatser:

- Anpassa inne- och utemiljön efter individens behov
- Informera berörd personal om förhållningssätt för att möta barns behov vid funktionsvariation
- Berörd personal skall få stöd, handledning och kompetensutveckling
- Samtala med barnen om våra olika förutsättningar och behov, funktionsvariationer
- Efter samtycke från vårdnadshavare ges nödvändig information till berörda barn och annan personal.

6. Sexuell läggning

Mål: Alla barn har förståelse för individers olika sexuella läggning

Insatser:

- Vi samtalar om att familjer kan se olika ut

7. Ålder

Mål: Alla barn har samma rättigheter och möjligheter oavsett ålder

Insatser:

- Planera aktiviteter, där olika åldrar samarbetar t ex i kompisgrupper.
- Planera utifrån barnets individuella förutsättningar oavsett ålder
- Vara observanta på åldershierarkier.

Ansvariga för att planens insatser efterlevs och utvärderas är:

Rektor, alla pedagoger, specialpedagog samt övrig personal på Björkö förskola.

Utvärdering sker fortlöpande under läsåret.

Främja

"Förskolan vilar på demokratins grund. Därför ska dess verksamhet utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö." (Lpfö18)

"Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar förmågan att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra. Alla som arbetar i förskolan skall stimulera barns samspel och hjälpa dem att bearbeta konflikter samt reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra." (Lpfö18)

På Björkö förskola har vi tilltro till att:

- Alla barn och vuxna kan och vill utvecklas om förutsättningar ges i en trygg, inspirerande och lärande miljö.
- Alla har rätt att utforska sin egen identitet och sina förmågor i samspel med andra.
- Gemenskapen berikas av att vi är olika med olika förmågor.

Våra ledord är:

Glädje - Alla barn har en naturlig lust till att lära därför vill vi att vår verksamhet skall vara inspirerande, lekfull och rolig.

Trygghet - Trygghet är en förutsättning för barns utveckling. Vi vill ge barnen kärlek och omvårdnad så att de utvecklas till starka och empatiska människor.

Delaktighet - Vi pedagoger har ett tillåtande förhållningssätt. Barns valfrihet och inflytande respekteras.

Lärande - Vår pedagogiska miljö är tillåtande och utmanande där barn och pedagoger får möjlighet att pröva, utforska och upptäcka tillsammans. Vårt lärande synliggörs genom pedagogisk dokumentation.

Respekt - Vi pedagoger har en tilltro till barnen och är lyhörda inför deras behov och önskemål. Alla barn är unika och skall respekteras.

På Björkö förskola:

- Ingår alla pedagoger i arbetslag där vi gemensamt reflekterar över dilemman för att förbättra verksamheten.

- Har vi konferenser en gång/termin där förskolepersonal, specialpedagog och rektor möts med fokus på barns utveckling, lärande och trygghet.

Kartläggningsmetoder – Förebyggande åtgärder

- Kartläggning
- Utvärdering av fjolårets mål
- Analys
- Förbättringsområden
- Barnhälsoplan

Kartläggning

För att få reda på vad vi i förskolan behöver göra för att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling använder vi oss av följande arenor.

Organisationsnivå

- Barnkonferenser 2 ggr/år
- Föräldraenkät 1 ggr/år

Gruppenivå

- Reflekterande dialog med barnen under barnens hela vistelsetid. Genom teman, reflekterande samlingar och läsvisa.
- Närvarande vuxna inne och ute bland barnen
- Observationer i barngrupperna
- Lyhördhet bland pedagogerna och återkopplande dialog med barnen när konflikter/missförstånd inträffar. Att varje pedagog ser barns lärande i gruppen där det finns olika individer.
- Åtgärder för akuta situationer

Individnivå

- Dialog med barnen
- Samtal med föräldrarna
- Dialog vid hämtning och lämning av barnen på förskolan

Förebygga

Pedagogiska strategier/arbetsätt:

Stödjer relationer mellan barn - vuxen och barn - barn- vuxen och vuxen

Regelbundna samtal/intervjuer för att få syn på och förstå barns tankar

Samtal i små grupper där barn har möjlighet att få uttrycka sina tankar och känslor

Att tillgodose barnens behov av närhet och trygghet

Arbetar med drama och visualisering

Organiserar lekgrupper utifrån olika barn och gruppens behov

Samtalar utifrån barnlitteratur som är riktad efter barnens behov. Boklådor från biblioteket med riktad litteratur. Använder litteratur, film och andra medier som främjar demokratiska värderingar

Använder seriesamtal/ritprat och tecken som stöd

Återkommande samtal om vårt förhållningssätt

Föregår som goda och vuxna exempel

Utvärdera

Mål:

- Varje barn visar hänsyn, väntar på sin tur och hjälper varandra vid behov.
- Varje barn utvecklar medvetenhet om rätten till integritet.
- Öka barns förståelse och tolerans inför olikheter
-

Resultat:

Vi ser att vi har trygga och empatiska barn och pedagoger. Vi ser att barnen uttrycker sig verbalt kring sitt eget och andras mående. Både de yngre och de äldre barnen sätter egna gränser med tecken och ord för vad de accepterar. På grund av extra stödinsatser, mindre grupper och målinriktat arbetssätt, så har konflikterna blivit färre.

Vi behöver fortfarande skärpa rutinen för anmälan och förfarandet då kränkande behandling uppstår, både för ordinarie och vikarierande personal. Dock måste vårt förebyggande och främjande arbete alltid stå i centrum

Vi arbetar kontinuerligt med olika strategier på grupp- och individnivå.

Arbetslaget har strävat efter att arbeta i mindre barngrupper och i olika gruppkonstellationer för att se alla barn och att främja en trygg miljö med trygga barn.

Analys utifrån kartläggning och utvärdering:

Då vi arbetat utifrån medvetna strategier med att stötta och hjälpa varandra i personalgruppen, lyfta fram olikheter och aktivt lyssna på barnen så har det blivit ett större samspel mellan barnen i gruppen. Då vi delar barnen i mindre grupper hinner vi se och lyssna mer på varje barn. Det är lättare att hantera olika arbetsmoment/aktiviteter och genomföra samtal i gruppsammanhang. Den metod vi använder "Stopp, stanna, tänk efter" ser vi fungerar då den ger barnen tid att reflektera innan de agerar.

På enheten använder vi olika metoder för konfliktlösning. Vi arbetar också enligt Trankvist med lågaffektivt bemötande.

Hela personalgruppen behöver arbeta för samsyn och gemensamt förhållningssätt.

All personal har deltagit vid genomgång och revidering av planen. Vi personal behöver hjälpas åt med arbetet för att hålla planen levande i vardagen.

Förbättringsområden och nya mål 2020/2021

- Skapa trygga barngrupper där varje barn är en egen individ.
- Vi kommer att sträva efter fortsatt arbete med mindre och flexibla barngrupper.
- Fortsatt arbete med fokus på att öka barnens förståelse kring den egna och andras integritet. "Stopp, stanna, tänk efter" är orden vi använder.
- Lägga in planerade, strukturerade och kontinuerliga samtal om värdegrundsarbete och förhållningssätt på APT och utvecklingskonferenser.
- Gå igenom rutinen för kränkande behandling vad gäller dokumentation och anmälan.
- Kontinuerlig uppföljning och reflektion på APT ang. händelser som föranlett anmälningar av Kränkande behandling och av incidentrapporteringar i KIA.
- Vi vill, inför flytten till nya skolan tillvarata barnens och pedagogernas rätt till en trygg miljö på förskolan inte får förbises eller kompromissas med.

Åtgärda

Upptäckt av kränkande behandling

Vi har skyldighet att ingripa när vi ser eller tror att ett barn blivit eller upplever sig kränkt. Personal som ser/upptäcker, får kännedom om kränkningar, har ansvar att anmäla detta till rektor. (se bilaga 1.) Anmälan vid upplevd diskriminering och kränkande behandling.

Rektor skickar anmälan vidare till huvudman, Barn och utbildningsnämnden. BoU

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränker barn

Personaler utreder samt vidtar åtgärder skyndsamt. (se bilaga 2.) Utredning och åtgärder vid diskriminering och kränkande behandling.

Vid varje enskilt fall görs en bedömning av hur allvarlig kränkningen är och hur många steg i handlingsplanen man ska ta och hur snabbt.

1. Prata med barnet om det som har hänt:

- Vad ville du?
- Hur tänkte du?
- Berätta vad som hände?
- Hur kände du?
- Hur ska vi göra nu?

Barn ska göra förlåt och mena förlåt. Den vuxne måste respektera barnets idéer och finnas där som stöd genom hela processen.

2. Ta stöd i arbetslaget genom att delge varandra observationer, analysera och planera insatser. Viktigt att ta sig an och stötta både det barn som utsatts och det barn som utsätter

3. Informera berörda vårdnadshavare – till den som blivit kränkt och den som utfört kränkningen. Vid samtalet beskriver personalen vad som hänt och hur vi arbetar med deras barn ur ett lärande perspektiv. Viktigt att ta sig an och stötta både det barn som blivit utsatt för en kränkning och det barn som utfört kränkningen.

Under hela processen finns/agerar personalen som stödjande vuxna runt barnen.

4. Dokument över utredning och åtgärder lämnas till rektor. (se bilaga 2.) Utredning och åtgärder vid diskriminering och kränkande behandling.

5. Uppföljningssamtal tillsammans med observationer ska ske tills båda barnen känner sig trygga och att incidenten är utredd och klar.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

1. Personal/rektor har omgående samtal med det barn och dennes vårdnadshavare, som känner sig/har blivit kränkt. Insatser i form av stöd och samtal samverkas mellan pedagoger, vårdnadshavare och rektor efter behov.
2. Rektor har omgående samtal med den av personal, som anses ha medverkat till kränkningen.
3. Rektor har samtal med arbetslaget, om vad som pågår.
4. Rektor tar kontakt med den anställdes fackliga organisation.
5. Den anställda erbjuds stöd.
6. Vid allvarliga fall vidtas arbetsrättsliga åtgärder, som varning, omplacering, uppsägning och avsked.

Åtgärderna dokumenteras kontinuerligt under arbetets gång. (bilaga 2.) Utredning och åtgärder vid diskriminering och kränkande behandling.

Gemensamma dokumentationsrutiner för förskolan

- Samtliga händelser dokumenteras och förvaras inlåst på förskolan.
- Anmälan görs på kommunens särskilda blankett. (bilaga 1.) Anmälan vid upplevd diskriminering och kränkande behandling.
- Alla åtgärder som genomförs under utredningen dokumenteras. (bilaga 2.) Utredning och åtgärder vid diskriminering och kränkande behandling.
- Anmälan och utredning med ev. åtgärder lämnas omgående till rektor.
- Rektor anmäler ärendet till huvudman BoU
- Handlingsplan skrivs tillsammans med vårdnadshavare om hur vi som vuxna kan utgöra stöd för både det barnet som blivit kränkt och det barnet som kränker.
- En handlingsplan kan gälla på individ, grupp- eller på organisationsnivå

Utvärdering av de nya målen sker fortlöpande under läsåret och i juni 2021.

Planen upprättades i augusti 2020

Personal, barn och vårdnadshavare kan vid behov vända sig till:

Personal på Björkö förskola, Jollen och Dingen

Tel: 031-97 64 35

Personal på Björkö förskola, Skeppet

Tel: 031-97 88 48

Personal på Björkö förskola, Ekan

Tel: 031-97 88 49

Specialpedagog Sara Öström

Tel: 031-978818

Rektor Elisabet Söderström Jones

Tel: 031-97 88 11

Skolchef Katarina Lindgren

Tel: 031-97 6346